

– Fra å mate maskinen med små hullkort, som man oppbevarte i en skoese, gikk man over til å utvikle de begrepene folk bruker i dag. Det er ganske vanvittig. Og helnorsk!

Fredrik Dahl, Ole-Johan Dahls sønn

gikk man over til å utvikle de begrepene folk bruker i dag. Det er ganske vanvittig. Og helnorsk!

Tilbake i Mandal. Mens Wikipedia-artikler, utallige fanblogger og kolleger omtaler Dahl som en verdenskjent forsker, har Knut Lindseth, tidligere bestyrer ved Mandal bymuseum, så vidt hørt Dahls navn i forbifarten, en gang han jobbet med en bok om kjente personer som ble født i Mandal. Men nå er også Lindseth på saken for å finne frem til Dahls barndom i byen. En uke etter at vi snakker med ham første gang har han gravd seg ned i arkiver og historiebøker, og funnet fram til riktig slektstre. Lindseth kommer syklende og møter oss utenfor huset i Store Elvegade hvor Dahl trolig ble født.

– Etter at de bodde i Store Elvegade leide de et hus på Vestnes i Mandal.

I skoleprotokollen for Mandal står det at Ole-Johan Dahl begynte på folkeskolen i 1938. Men så kom krigen, og han evakuerte sammen med familien til Skagestad utenfor Mandal, og senere til Drammen. Det får vi høre av Ole-Johans kusine, Kirsten Leschbrandt som fremdeles bor i Mandal. Hun var bare to år da krigen brøt ut, og husker ikke Ole-Johan før han var stor og bodde i Drammen, hvor han flyttet etter krigen. Knut Lindseth har også funnet fram til tidligere klassekamerater av Dahl. En av dem er Bitta Brattland.

Lekekamerater. – Han var en duks! Men det må du ikke skrive, det er et mandalsord.

83 år gamle Bitta Brattland er på telefonen. Hun forteller at Ole-Johan bodde helt på hjørnet av Konsul Christian Salvesens gate, den gangen gaten hadde langt færre hus enn i dag.

– En ener, betyr det ordet. Jeg ser ham fremdeles for meg, og kunne sikkert ha plukket ham ut på et bilde, er det ikke rart. Han var spinkel og hadde krøllete hår. Stille og rolig, og på ingen måte noen rampegutt eller brautepave.

Det var dårlig med gutter i nabolaget, så Ole-Johan og Bitta ble hengende sammen. Hun husker ikke mye, men de svære puslespillene glemmer hun aldri. Noe sånt hadde hun ikke hjemme hos seg selv.

– Vi pleide å klatre opp på kvisten, på øverste-loftet hjemme hos ham. Der lå vi og puslet, dag ut og dag inn. Vi begynte sammen på skolen, begge to, men det var bare et par år, før krigen begynte og vi evakuerte.

– Jeg hørte jo at han hadde fått en utmerkelse. Jeg kan ikke forklare det, men jeg visste liksom at han kom til å bli en supermann.

vilde.sagstad.imeland@fvm.no

